Στατιστική Μοντελοποίηση

- ΔΠΜΣ Επιστήμη Δεδομένων & Μηχανική Μάθηση
- Ορφανουδάκης Φίλιππος Σκόβελεφ ΑΜ:03400107
- ΣΕΙΡΑ 2

A)

1)

Πριν ξεκινήσουμε την αναλυτική μελέτη του μοντέλου μας θέλουμε να έχουμε μια πρώτη εντύπωση για την αποτελεσματικότητα του και για αυτό κοιτάμε την R^2 και την p-value

```
S = 2.65020 R-Sq = 86.9% R-Sq(adj) = 80.7%

Analysis of Variance

Source DF SS MS F P

Regression 10 978.553 97.855 13.93 0.000

Residual Error 21 147.494 7.024

Total 31 1126.047
```

Βλέπουμε αρκετά καλές τιμές , επομένως αναμένουμε το μοντέλο να περιγράφει σε μεγάλο βαθμό το πείραμα και να μην προκύψουν έντονα προβλήματα στους επιμέρους ελέγχους.

Δουλεύοντας στο ΜΙΝΙΤΑΒ παίρνουμε τα εξής αποτελέσματα για τις συσχετίσεις:

```
mpg cyl disp hp drat wt qsec vs am cyl -0.852 disp -0.848 0.902 hp -0.776 0.832 0.791 drat 0.681 -0.700 -0.710 -0.449 wt -0.868 0.782 0.888 0.659 -0.712 qsec 0.419 -0.591 -0.434 -0.708 0.091 -0.175 vs 0.664 -0.811 -0.710 -0.723 0.440 -0.555 0.745 am 0.600 -0.523 -0.591 -0.243 0.713 -0.692 -0.230 0.168 gear 0.480 -0.493 -0.556 -0.126 0.700 -0.583 -0.213 0.206 0.794 carb -0.551 0.527 0.395 0.750 -0.091 0.428 -0.656 -0.570 0.058
```

Cell Contents: Pearson correlation

Η μετρική Pearson Correlation μας υποδεικνύει τις συσχετίσεις μεταξύ των μεταβλητών και παίρνει τιμές [-1,+1]. Συνεπώς μπορούμε να πούμε πως έχουμε συσχετίσεις μεταξύ των μεταβλητών και μερικές είναι αρκετά έντονες.

Οι μεταβλητές:

disp - cycl : 0.902
hp - cycl : 0.832
hp - disp : 0.791
wt - disp : 0.888

• vs - cycl : - 0.8111

Έχουν μεγάλη συσχέτιση (Θετική-Αρνητική) .Όπως επίσης η εξαρτημένη μεταβλητή έχει μεγάλη συσχέτιση με τις ανεξάρτητες μεταβλητές cycl, disp, wt.

Στη συνέχεια για την πολυσυγγραμμικότητα παίρνουμε τα εξής αποτελέσματα:

Predictor	Coef	SE Coef	T	P	VIF
Constant	12.30	18.72	0.66	0.518	
cyl	-0.111	1.045	-0.11	0.916	15.4
disp	0.01334	0.01786	0.75	0.463	21.6
hp	-0.02148	0.02177	-0.99	0.335	9.8
drat	0.787	1.635	0.48	0.635	3.4
Wt	-3.715	1.894	-1.96	0.063	15.2
qsec	0.8210	0.7308	1.12	0.274	7.5
vs	0.318	2.105	0.15	0.881	5.0
am	2.520	2.057	1.23	0.234	4.6
gear	0.655	1.493	0.44	0.665	5.4
carb	-0.1994	0.8288	-0.24	0.812	7.9

Από τον παραπάνω πίνακα θα μελετήσουμε την στήλη VIF.

Στην περίπτωση της πολυσυγγραμμικότητας το κριτήριο VIF μας υποδεικνύει το πόσο κάθε μεταβλητή έχει κάποια γραμμική συσχέτιση με όλες τις υπόλοιπες μεταβλητές μαζί. Όταν έχουμε τιμή >5 τότε λέμε ότι έχουμε έντονη πολυσυγγραμμικότητα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση αυτό συμβαίνει στις μεταβλητές :

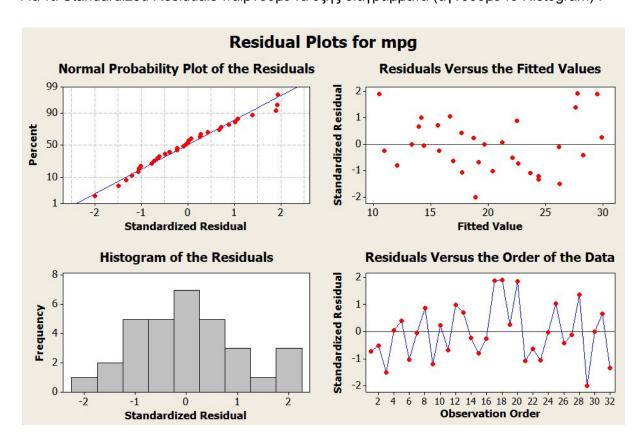
- 1. cycl
- 2. disp
- 3. hp
- 4. wt
- 5. qsec
- 6. gear
- 7. carb

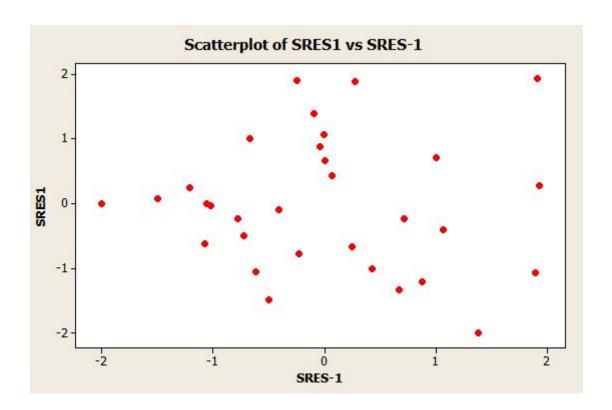
Μέχρι στιγμή με τα παραπάνω αποτελέσματα έχουμε ενδείξεις ότι οι επεξηγηματικές μεταβλητές μας έχουν έντονες συσχετίσεις, γεγονός που ίσως δυσκολέψει στο να βγάλουμε συμπεράσματα για τον ρόλο κάθε μιας από αυτές.

Στη συνέχεια πηγαίνουμε στον έλεγχο των υπολοίπων:

Δεν θα χρησιμοποιήσουμε τα Regular Residuals λόγω της ετεροσκεδαστικότητας που εμφανίζουν, για αυτό το λόγο ο έλεγχος θα γίνει με τα Standardized και τα Deleted.

Για τα Standardized Residuals παίρνουμε τα εξής διαγράμματα (αγνοούμε το Histogram) :





- 1. -0.72267
- 2. -0.49799
- 3. -1.49237
- 4. 0.06981
- 5. 0.42451
- 6. -1.01685
- 7. -0.03964
- 8. 0.87786
- 9. -1.20344
- 10. 0.25023
- 11. -0.66415
- 12. 1.00711
- 13. 0.71385
- 14. -0.23221
- 15. -0.77957
- 16. -0.24351
- 17. 1.90620
- 18. 1.92684
- 19. 0.27182
- 20. 1.89024
- 21. -1.07432
- 22. -0.61575
- 23. -1.05158

24. -0.00295

25. 1.06171

26. -0.40474

27. -0.09402

28. 1.38261

29. -1.99624 (outlier)

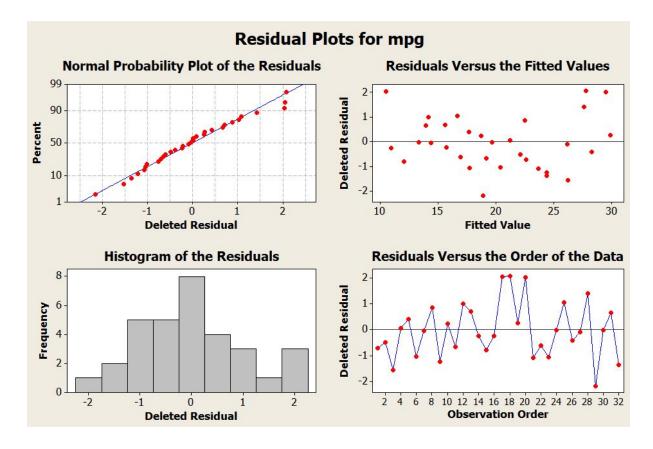
30. 0.00298

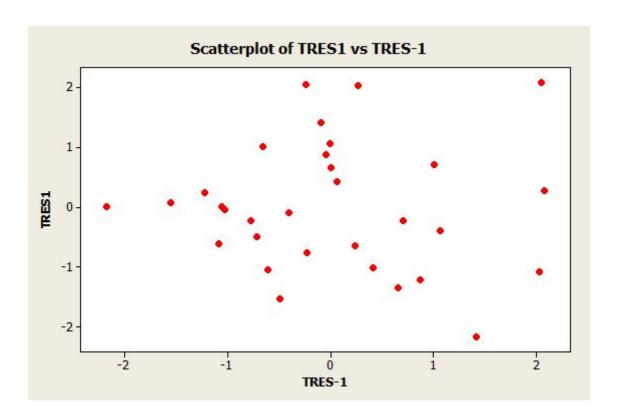
31. 0.66848

32. -1.32969

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το σημείο 29 είναι άτυπο καθώς εμφανίζει μεγάλη τιμή στο τυποποιημένο υπόλοιπο.

Για τα Deleted παίρνουμε τα εξής διαγράμματα (αγνοούμε το Histogram):





- 1. -0.71419
- 2. -0.48888
- 3. -1.54038
- 4. 0.06814
- 5. 0.41607
- 6. -1.01772
- 7. -0.03869
- 8. 0.87287
- 9. -1.21716
- 10. 0.24456
- 11. -0.65506
- 12. 1.00747
- 13. 0.70525
- 14. -0.22690
- 15. -0.77204
- 16. -0.23798
- 17. 2.04563
- 18. 2.07251
- 19. 0.26573
- 20. 2.02499
- 21. -1.07848
- 22. -0.60641
- 23. -1.05438
- 24. -0.00288
- 25. 1.06510
- 26. -0.39653
- 27. -0.09178

28. 1.41524

29. -2.16427

30. 0.00291

31. 0.65942

32. -1.35598

Τα τελικά μας συμπεράσματα είναι τα εξής :

1. Διάγραμμα Κανονικής κατανομής:

Και στις 2 περιπτώσεις παρατηρούμε αρκετά καλή γραμμικότητα των υπολοίπων μας, γεγονός που μας οδηγεί στο να επιβεβαιώσουμε την υπόθεση της κανονικότητας.

2. Διάγραμμα Versus Fits:

Και στις 2 περιπτώσεις μπορούμε να πούμε ότι έχουμε τυχαιότητα στην κατανομή των υπολοίπων γύρω από το 0 και συνεπώς επιβεβαιώνεται η υπόθεση της ομοσκεδαστικότητας.

3. Διάγραμμα Versus Order:

Στα διαγράμματα αυτά παρατηρούμε αν υπάρχει κάποια εξάρτηση των υπολοίπων με την χρονική σειρά των δεδομένων. Δεν εντοπίζουμε κάποια συσχέτιση.

4. Διάγραμμα Res vs Res-1:

Και στις 2 περιπτώσεις δεν εμφανίζεται κάποια εξάρτηση των υπολοίπων από από τις προηγούμενες τιμές τους.

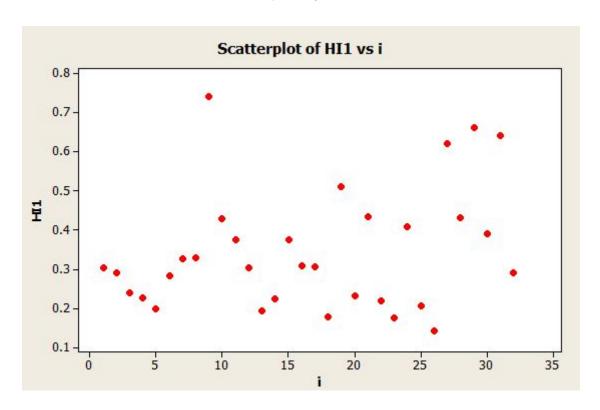
5. Τιμές υπολοίπων:

Δεν έχουμε κάποια μεγάλη απόκλιση στις τιμές και για αυτό το λόγο το MINITAB δεν μας βγάζει κάποια ένδειξη για unusual τιμές, όπως παρατηρήσαμε η παρατήρηση 29 είναι υποψήφια για άτυπο σημείο .

Τέλος θα εξετάσουμε για σημεία επιρροής με τα κριτήρια h_{ii} (leverage), απόσταση Cook, DFFiTS και DFBETAS .

1. h_{ii} (leverage)

Με τη βοήθεια του ΜΙΝΙΤΑΒ υπολογίζουμε τις τιμές h_{ii} και θεωρούμε υποψήφιο σημείο επιρροής , όποιο ξεπερνάει την τιμή $\frac{2*p}{n}=\frac{22}{32}=0.6875$.



- 1. 0.302506
- 2. 0.290221
- 3. 0.238817
- 4. 0.227739
- 5. 0.199512
- 6. 0.282284
- 7. 0.325918
- 8. 0.330231
- 9. 0.742287 (υποψήφιο)
- 10.0.429326
- 11. 0.374857
- 12. 0.303281
- 13. 0.192115
- 14. 0.223659
- 15. 0.374480
- 16. 0.309044
- 17. 0.306696
- 18. 0.178951
- 19. 0.511932
- 20. 0.232872
- 21. 0.433414
- 22. 0.218010
- 23. 0.174445
- 24. 0.408073

25. 0.205305

26. 0.142164

27. 0.623226

28. 0.431098

29. 0.663252 (οριακό)

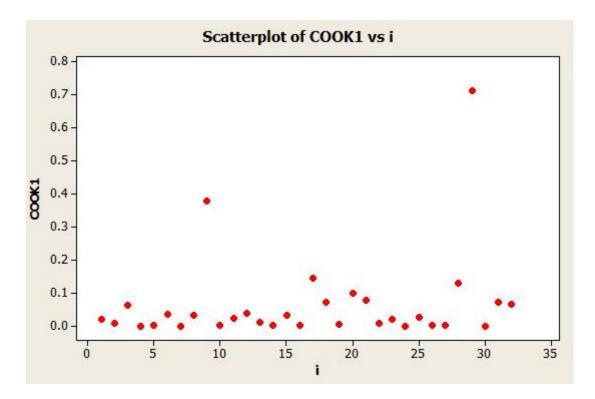
30. 0.391019

31. 0.642757

32. 0.290508

2. Απόσταση Cook

Με την βοήθεια του ΜΙΝΙΤΑΒ υπολογίζουμε τις τιμές και εστιάζουμε την προσοχή μας σε αυτές όπου $D_i > 1$.



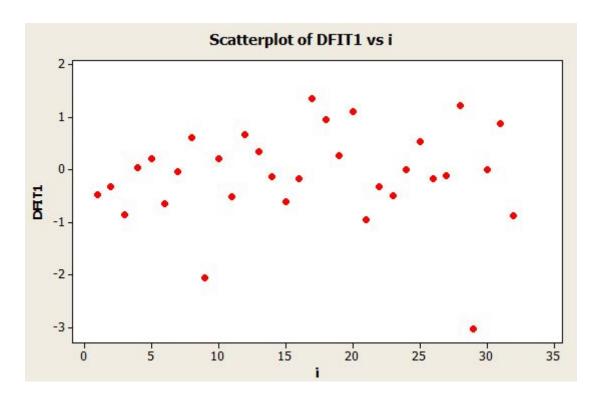
- 1. 0.020591
- 2. 0.009218
- 3. 0.063524
- 4. 0.000131
- 5. 0.004083
- 6. 0.036971
- 7. 0.000069
- 8. 0.034542
- 9. 0.379221
- 10. 0.004282
- 11. 0.024045
- 12. 0.040137

- 13. 0.011016
- 14. 0.001412
- 15. 0.033076
- 16. 0.002411
- 17. 0.146126
- 18. 0.073564
- 19. 0.007045
- 20. 0.098603
- 21. 0.080262
- 22. 0.009609
- 23. 0.021243
- 24. 0.000001
- 25. 0.026474
- 26. 0.002468
- 27. 0.001329
- 28. 0.131687
- 29. 0.713521
- 30. 0.000001
- 31. 0.073091
- -----
- 32. 0.065814

Βλέπουμε ότι δεν υπάρχει καμία τιμή με $D_i > 1$, μετά την ολοκλήρωση όλων των ελέγχων θα έχουμε πιο ολοκληρωμένη εικόνα για να βγάλουμε τα συμπεράσματα μας.

3. DFFiTS

Σε αυτόν τον έλεγχο κοιτάμε ποιά απόλυτη τιμή είναι πάνω από $2*\sqrt{\frac{p}{n}}=2*0.58630196997=1,173$.



- 1. -0.47034
- 2. -0.31261
- 3. -0.86281
- 4. 0.03700
- 5. 0.20772
- 6. -0.63826
- 7. -0.02690
- 8. 0.61291
- 9. -2.06569 (υποψήφιο)
- 10. 0.21213
- 11. -0.50725
- 12. 0.66470
- 13. 0.34391
- 14. -0.12179
- 15. -0.59736
- 16. -0.15915
- 17. 1.36057 (υποψήφιο)
- 18. 0.96756
- 19. 0.27215
- 20. 1.11570
- 21. -0.94326
- 22. -0.32019
- 23. -0.48468
- 24. -0.00239
- 25. 0.54137
- 26. -0.16143
- 27. -0.11804
- 28. 1.23196 (υποψήφιο)

```
29. -3.03737 (υποψήφιο)
```

30.0.00233

31. 0.88452

32. -0.86768

4. DFBETAS

Με τη βοήθεια της R παίρνουμε τα εξής αποτελέσματα και ψάχνουμε απόλυτη τιμή η οποία να είναι μεγαλύτερη από $\frac{2}{\sqrt{n}}=0.35355339059$

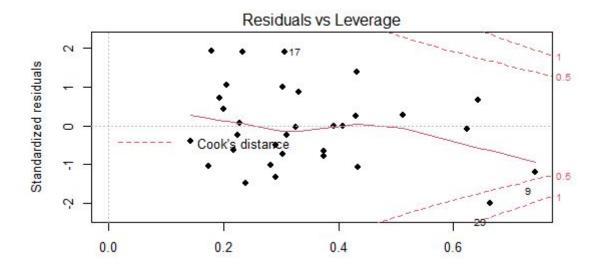
```
(Intercept)
                         disp
                 cyl
                                   hp
                                          drat
1 -0.0802281838 0.0062625932 -0.0966338918 0.2600486555 0.0354849408
2 0.0052328159 -0.0322931507 -0.0097810980 0.1413196427 0.0030085566
3 -0.2478182269 0.1380197891 0.2994530767 -0.3054268783 0.1870032533
4 0.0055880788 0.0014548382 0.0162420317 -0.0107229679 -0.0146515287
5 -0.0148865231 0.0218880243 0.1017261117 -0.0411448924 0.0001760854
6 -0.0143219808 -0.1319932444 0.0501885266 0.0172930412 0.3927172853
7 -0.0116472383 0.0127220434 -0.0080168469 -0.0069470392 0.0017836523
8 0.1809706701 -0.2413738635 0.0610506722 -0.1747670868 -0.0869272866
9 1,2621677975 0.0241003847 -0.2615139174 -0.5280186930 -0.2705710277
10 -0.0018443256 0.0714213801 -0.0455635431 -0.0668762141 0.0612215256
11 0.1104050493 -0.2204173928 0.0774670476 0.1562832948 -0.1616551197
12 -0.0095080493 0.2234813540 -0.5673552154 0.2426556337 0.0427879697
13 -0.0565173271 0.1356455995 -0.2097605554 0.1165897350 -0.0027277286
14 0.0396300560 -0.0533580267 0.0678154540 -0.0435573241 -0.0016872618
15 0.0192842107 0.1567043100 -0.3532330924 0.2338593996 0.1005074681
16 -0.0008974285 0.0401614475 -0.0356717210 0.0246545620 0.0068456750
17 0.0429492736 -0.3060891928 -0.1948915128 0.2324904149 0.3214121655
18 -0.2107550564 0.2509539824 -0.3050736908 0.1652926417 0.0772650900
19 -0.0398080182 0.0343816888 0.1155667827 -0.1065518357 0.1544897497
20 -0.5592002881 0.3509602416 0.1023978375 0.1122960701 0.1982794347
21 -0.4234594478 0.5942808502 0.0584352076 -0.4427638538 0.0143209064
22 -0.0858086282 -0.0609476021 -0.0107072656 0.1076241384 0.1489518699
23 0.0832923658 -0.2391054064 0.0301861488 0.1024188732 -0.0330241207
24 -0.0008290439 0.0006531818 0.0004374677 -0.0009149880 -0.0011951733
25 0.0010437621 -0.0019604462 0.3260796338 -0.1949922314 -0.0298638528
26 -0.0052000786 -0.0191132919 0.0130579934 -0.0036923500 0.0017418874
27 -0.0175584836 0.0426272994 0.0125342546 -0.0085660023 -0.0174960048
28 0.5102015963 -0.3117084737 0.2604600955 -0.0493228786 -0.6604033145
29 1.5031369368 -1.3250467886 -0.0083468216 -0.5335536869 -1.2628586930
30 0.0007154665 -0.0004883266 -0.0001073003 -0.0004285907 -0.0011904630
31 -0.1181378553 -0.0259328258 0.0435358245 0.3084974640 -0.2209181204
32 -0.2099417251 0.1874010237 0.3419571679 -0.3001747963 -0.0749213726
       wt
                         VS
              qsec
                                  am
                                          gear
1 0.1090686613 -0.0157343673 9.862100e-02 -0.1397359321 0.1668142181
```

```
2 0.0136763524 -0.0466591388 9.068081e-02 -0.1293494728 0.0867605925
3 -0.3859113573 0.2733576071 -1.906396e-01 -0.3712309391 0.1027036364
4 -0.0130389264 -0.0004311089 2.099255e-02 0.0026894351 -0.0016927101
5 -0.1198671265 0.0426644008 -2.877391e-02 -0.0409196316 0.0131446799
6 -0.0310496244 -0.0548181304 -2.424401e-01 -0.1645406990 -0.0760120651
7 0.0136687266 0.0023130583 1.641978e-03 0.0076646570 0.0141758222
8 0.0822111534 -0.1836150430 -1.563950e-02 -0.3713108072 0.2198323189
9 0.5690921612 -1.5950527663 9.378371e-01 0.4025619443 -0.5608331367
10 0.0595024864 -0.0800701708 1.152810e-01 -0.0833337299 0.0474909343
11 -0.0827656630 0.0678245575 -2.449552e-01 0.1757084416 -0.1326324102
13 0.0699370271 0.0559280879 -1.100568e-01 -0.0115710423 -0.0073029170
14 -0.0177541345 -0.0420954706 4.571447e-02 -0.0048521942 -0.0015719420
15 0.0752603707 -0.1031804149 -2.113319e-02 -0.1710874994 0.0509740475
17 0.7752259274 -0.2843233814 1.930443e-03 0.2330302771 -0.1663461545
18 0.3088224890 0.1156942135 1.154706e-01 0.5721444850 -0.0681930279
19 -0.1108498547 0.0325095023 5.833917e-02 0.0308896834 -0.1091580202
21 0.1709862018 0.0802762574 2.299156e-01 0.3701412076 0.4735304181
22 0.0355037155 0.0620033316 4.932487e-03 0.0371467677 -0.0644015845
23 0.0691085979 -0.0473316838 8.385001e-02 0.0784474972 -0.0950109401
26 -0.0101633974 0.0042732041 -3.940118e-02 -0.0810327574 0.0329877789
27 -0.0249762189 0.0241920466 7.447629e-02 0.0483032571 -0.0462534029
28 -0.2557366267 -0.3998012490 3.447797e-01 -0.2498187278 0.4233467519
29 -0.2912018391 -0.1955388198 -4.565789e-01 -0.0935737950 -1.6594052827
30 -0.0001552195 -0.0002400735 -4.720437e-04 -0.0001419433 0.0002766015
31 -0.2103408144 0.2458690372 7.996855e-02 0.1832247195 -0.0287468353
32 -0.5194358361 0.3142646375 -2.158247e-01 -0.3717999505 0.2609872777
     carb
1 -0.2585584508
2 -0.1260086701
3 0.4066847273
4 0.0080458630
5 0.0210984708
6 0.0573968931
7 -0.0098181791
8 0.0376607501
9 -0.1706675580
10 0.0105186294
```

11 -0.0637457212 12 -0.3873200989 13 -0.1076173848 14 0.0340863144 15 -0.2439605438 16 -0.0128565290 17 -0.3207287566 18 -0.3492065828 19 0.1213327686 20 0.0288609544 21 -0.0703297039 22 0.0264518337 23 0.0902594054 24 0.0002596754 25 0.0443070575 26 0.0264918850 27 0.0436178419 28 -0.0326844062 29 1.3946783541 30 0.0008559461 31 0.2623689542 32 0.3061125751

Φυσικά όλα τα παραπάνω κριτήρια ελέγχουν τα σημεία επιρροής με διαφορετικό τρόπο και για αυτό έχουμε διαφορετικά αποτελέσματα. Η απόσταση Cook η οποία κρίνει τα σημεία επιρροής όχι μόνο από τις τιμές των ανεξάρτητων μεταβλητών αλλά και από την τιμή της εξαρτημένης, δεν επιστρέφει κάποιο αποτέλεσμα. Αν συνδυάσουμε όμως τις υπόλοιπες ενδείξεις μπορούμε να πούμε ότι η παρατήρηση 9 και 29 είναι υποψήφια σημεία επιρροής.

Αυτό φαίνεται και από το διάγραμμα στην R όπου οι 2 αυτές οι παρατηρήσεις βρίσκονται πιο κοντά στη Cook distance παρόλο που δεν βρίσκονται εκτός από τις διακεκομμένες.



2)

Έχοντας πραγματοποιήσει μια πρώτη ανάλυση του μοντέλου μας και έχοντας αποκτήσει μια εικόνα για την σημαντικότητα του και τις μεταβλητές του, θα βρούμε το βέλτιστο μοντέλο

σύμφωνα με ορισμένες μετρικές. Αρχικά θα κοιτάξουμε μερικές μετρικές για το μοντέλο που έχουμε τώρα με τις 10 μεταβλητές .

```
Predictor Coef SE Coef T P
Constant 12.30 18.72 0.66 0.518
cyl -0.111 1.045 -0.11 0.916
disp 0.01334 0.01786 0.75 0.463
hp -0.02148 0.02177 -0.99 0.335
           0.787 1.635 0.48 0.635
drat
              -3.715
                         1.894 -1.96 0.063
Wt
             0.8210 0.7308 1.12 0.274
qsec
VS
              0.318 2.105 0.15 0.881
              2.520 2.057
                                  1.23 0.234
am
gear 0.655 1.493 0.44 0.665 carb -0.1994 0.8288 -0.24 0.812
S = 2.65020 R-Sq = 86.9% R-Sq(adj) = 80.7%
Analysis of Variance
Source DF SS MS F P
Regression 10 978.553 97.855 13.93 0.000
Residual Error 21 147.494 7.024
                31 1126.047
Total
```

- Αρχικά βλέπουμε την τιμή του R-Sq = 86,9% μια αρκετά καλή τιμή, αλλά δεν μπορούμε να στηριχθούμε πλήρως σε αυτό καθώς το πλήθος των παρατηρήσεων δεν είναι πολύ μεγαλύτερο από το πλήθος των μεταβλητών, περίπτωση που μπορεί η υψηλή τιμή του R-Sq να μην σημαίνει και καλό μοντέλο.
- Στη συνέχεια κοιτάμε τις T-value κάθε μεταβλητής. Μια υψηλή τιμή της T-value μας υποδεικνύει ότι με την προϋπόθεση ότι όλες οι υπόλοιπες εξαρτημένες μεταβλητές συμπεριλαμβάνονται στο μοντέλο, η συγκεκριμένη μεταβλητή είναι σημαντική για το μοντέλο. Λόγω αυτής της προυπόθεσης δεν μπορούμε να βγάλουμε τόσο χρήσιμα αποτελέσματα, παρόλα αυτά βλέπουμε αρκετά χαμηλή τιμή για ορισμένες μεταβλητές, όπως την cycl και την vs.
- Ο έλεγχος F με τις αντίστοιχες τιμές P μας δείχνει αν μπορούμε να απορρίψουμε τις μηδενικές υποθέσεις για κάθε μεταβλητή (απορρίπτεται σε περίπτωση χαμηλής τιμής). Βλέπουμε ότι μόνο για την wt μπορούμε να την απορρίψουμε, ενώ όλες οι άλλες μεταβλητές θα πρέπει να μελετηθεί αν είναι απαραίτητες στο μοντέλο μας.
- Για πληρότητα κατασκευάζουμε και τα διαστήματα εμπιστοσύνης 95% με την βοήθεια της R :

> confint(model) 2.5 % (Intercept) -26.62259745 51.22934576 -2.28468553 2.06180457 cyl -0.02380146 0.05047194 disp -0.06675236 0.02378812 hp drat -2.61383350 4.18805545 -7.65495413 0.22434628 wt qsec -0.69883421 2.34091571 -4.05880242 4.69432805 VS -1.75681208 6.79726585 am -2.44999107 3.76081711 gear -1.92290442 1.52406591 carb

Βλέπουμε ότι παντού περιέχεται το 0.

Στη συνέχεια θα πραγματοποιήσουμε τεχνικές με βήματα. Η R μας δίνει τα εξής τελικά αποτελέσματα (θα παρουσιάσουμε μόνο την τελική επανάληψη):

Forward

Backward

Both

Με την τεχνική both και forward παίρνω το ίδιο μοντέλο :

$$mpg \sim wt + cyl + hp (1)$$

ενώ με την τεχνική backward παίρνω το μοντέλο:

$$mpg \sim wt + qsec + am (2)$$

Για το μοντέλο (1) οι μετρικές είναι οι εξής :

rsquare	adjr	predrsqr	ср	aic
0.8431500	0.8263446	0.7956775	4.000000	62.66

Για το μοντέλο (2) οι μετρικές είναι οι εξής:

rsquare	adjr	predrsqr	ср	aic
0.8496636	0.8335561	0.79458810	4.000000	61.36

!! Ομοιώς εκτελούμε αυτές τις 3 μεθόδους στο ΜΙΝΙΤΑΒ για πληρότητα καθώς το ΜΙΝΙΤΑΒ πραγματοποιεί έλεγχο F σε κάθε επανάληψη ενώ η R έχει σαν κριτήριο την αυξομείωση της μετρικής AIC.

Forward

 $mpg \sim wt + cyl + hp$, το ίδιο με την R

Backward

mpg ~ wt + qsec + am, το ίδιο με την R

Both

```
mpg ~ wt + cyl + hp , το ίδιο με την R
```

Επομένως καλούμαστε να επιλέξουμε ποιό απο 2 μοντέλα θα επιλέξουμε. Το μοντέλο που θα επιλέξουμε και θα κάνουμε τους τελικούς ελεγχους στο επόμενο βήμα είναι το (2) λόγω του μικρότερου aic και του μεγαλύτερου adjr , παρόλο που έχει μια μικρότερη τιμή στο predrsgr.

3)

Στο βήμα αυτό θα πραγματοποιήσουμε ελέγχους για να εξετάσουμε την καταλληλότητα του μοντέλου μας αλλά και να σχολιάσουμε αν οι αμφιβολίες που είχαμε στο βήμα 1) για το μοντέλο 10 μεταβλητών έχουν εξαλειφθεί.

```
The regression equation is

mpg = 9.62 - 3.92 wt + 1.23 qsec + 2.94 am

Predictor Coef SE Coef T P

Constant 9.618 6.960 1.38 0.178

wt -3.9165 0.7112 -5.51 0.000

qsec 1.2259 0.2887 4.25 0.000

am 2.936 1.411 2.08 0.047
```

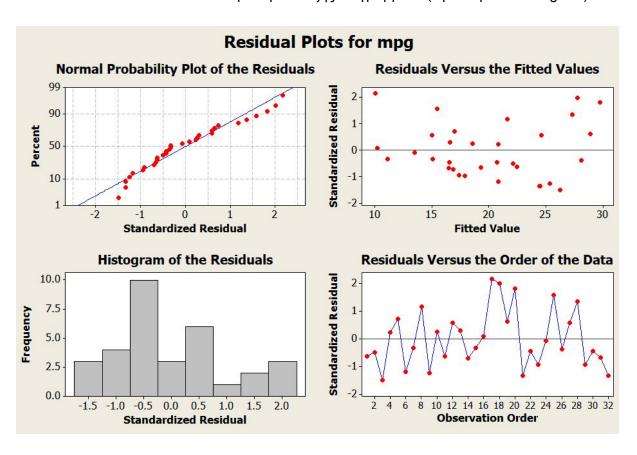
Τα p-values μας δείχνουν την σημαντικότητα των μεταβλητών, με λιγότερο σημαντική την am για την οποία δεν μπορούμε να απορρίψουμε την μηδενική υπόθεση και θα εξετάσουμε αν είναι απαραίτητη ή όχι στη συνέχεια.

Predictor	Coef	SE Coef	T	P	VIF
Constant	9.618	6.960	1.38	0.178	
wt	-3.9165	0.7112	-5.51	0.000	2.5
qsec	1.2259	0.2887	4.25	0.000	1.4
am	2.936	1.411	2.08	0.047	2.5

Παρατηρούμε από το VIF ότι δεν έχουμε πολυσυγγραμμικότητα.

Θα παραθέσουμε πάλι τα διαγράμματα υπολοίπων για να εξετάσουμε κανονικότητα αλλά και πιθανά άτυπα σημεία και στη συνέχεια θα εξετάσουμε για σημεία επιρροής.

Για τα Standardized Residuals παίρνουμε τα εξής διαγράμματα (αγνοούμε το Histogram) :



- 1. -0.62542
- 2. -0.49419
- 3. -1.48858
- 4. 0.22975
- 5. 0.72174
- 6. -1.17901
- 7. -0.33191
- 8. 1.17731
- 9. -1.23866
- 10.0.26070
- 11. -0.63558
- 12. 0.58422
- 13. 0.29971
- 14. -0.70185
- 15. -0.32268
- 16. 0.08537
- 17. 2.15973
- 18. 2.00067

```
19. 0.63600
```

20. 1.82147

21. -1.33149

22. -0.43212

23. -0.92224

24. -0.07480

25. 1.57550

26. -0.36299

27. 0.57940

28. 1.35596

29. -0.94227

30. -0.43467

31. -0.66451

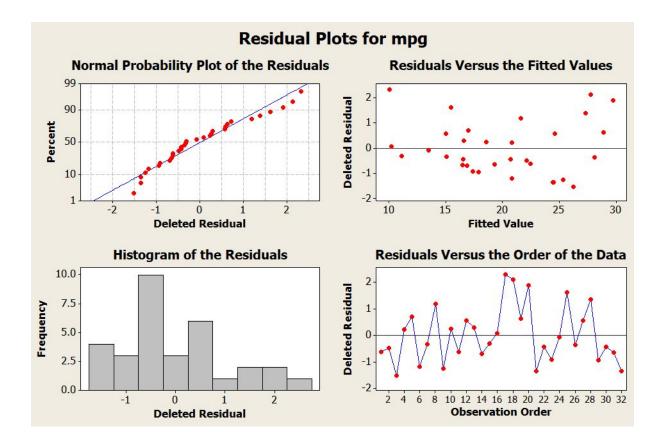
32. -1.33300

Οι παρατηρήσεις 17 και 18 είναι καλές υποψήφιες για άτυπα σημεία , καθώς έχουν μεγάλο τυποποιημένο υπόλοιπο. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την ένδειξη του Minitab

Unusual Observations

```
Obs wt mpg Fit SE Fit Residual St Resid
17 5.35 14.700 10.039 1.178 4.661 2.16R
18 2.20 32.400 27.805 0.878 4.595 2.00R
```

Για τα Deleted παίρνουμε τα εξής διαγράμματα (αγνοούμε το Histogram) :



- 1. -0.61848
- 2. -0.48741
- 3. -1.52327
- 4. 0.22582
- 5. 0.71542
- 6. -1.18762
- 7. -0.32657
- 8. 1.18581
- 9. -1.25111
- 10. 0.25631
- 11. -0.62868
- 12. 0.57723
- 13. 0.29478
- 14. -0.69534
- 15. -0.31745
- 16. 0.08384
- 17. 2.32312
- 18. 2.12215
- 19. 0.62910
- 20. 1.90508
- 21. -1.35097
- 22. -0.42575
- 23. -0.91970
- 24. -0.07346
- 25. 1.62061

26. -0.35729

27. 0.57240

28. 1.37752

29. -0.94032

30. -0.42829

31. -0.65774

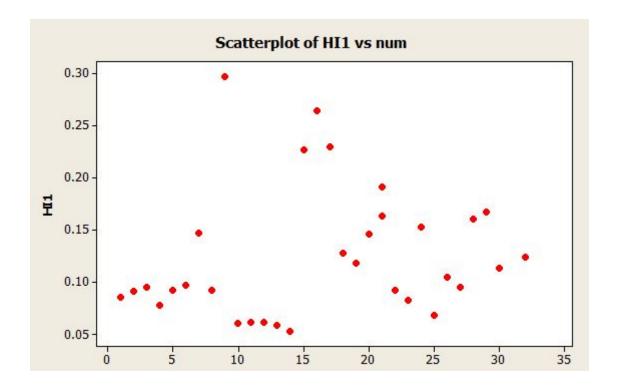
32. -1.35261

Από τα υπόλοιπα παρατηρούμε ότι η υπόθεση της κανονικότητας και η υπόθεση της ομοσκεδαστικότητας δεν παραβιάζονται

Συνεχίζουμε με το leverage, την απόσταση Cook και τα DFFiTS.

1. h_{ii} (leverage)

Με τη βοήθεια του ΜΙΝΙΤΑΒ υπολογίζουμε τις τιμές h_{ii} και θεωρούμε υποψήφιο σημείο επιρροής , όποιο ξεπερνάει την τιμή $\frac{2*p}{n}=\frac{8}{32}$ = 0.25.

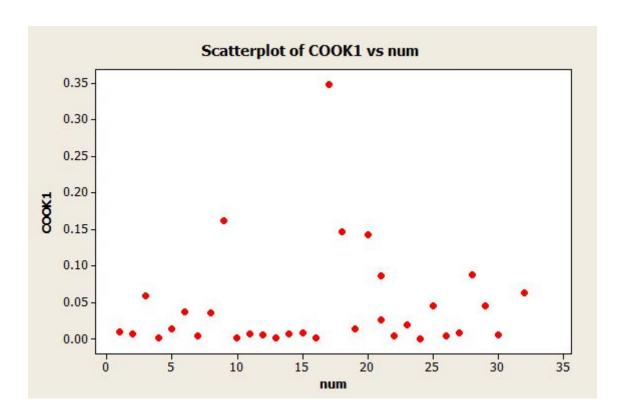


- 1. 0.085666
- 2. 0.091433

- 3. 0.095478
- 4. 0.077587
- 5. 0.092684
- 6. 0.097475
- 7. 0.146666
- 8. 0.092195
- 9. 0.297042
- 10.0.060628
- 11. 0.061149
- 12. 0.061054
- 13. 0.058178
- 14. 0.053039
- 15. 0.227007
- 16. 0.264215
- 17. 0.229634
- 18. 0.127631
- 19. 0.118656
- 20. 0.146349
- 21. 0.163933
- 22. 0.092137
- 23. 0.082233
- 24. 0.152682
- 25. 0.068029
- 26. 0.104891
- 27. 0.094848
- 28. 0.160645
- 29. 0.167748
- 30. 0.113822
- 31. 0.190981
- 32. 0.124285

2. Απόσταση Cook

Με την βοήθεια του ΜΙΝΙΤΑΒ υπολογίζουμε τις τιμές και εστιάζουμε την προσοχή μας σε αυτές όπου $D_i > 1$.



- 1. 0.009162
- 2. 0.006144
- 3. 0.058474
- 4. 0.001110
- 5. 0.013303
- 6. 0.037533
- 7. 0.004734
- 8. 0.035191
- 9. 0.162083
- 10.0.001097
- 11. 0.006578
- 12. 0.005548
- 13. 0.001387 14. 0.006897
- 15. 0.007644
- 16. 0.000654
- 17. 0.347597
- 18. 0.146402 19. 0.013615
- 20. 0.142198
- 21. 0.086904
- 22. 0.004738
- 23. 0.019052
- 24. 0.000252
- 25. 0.045297 26. 0.003860
- 27. 0.008794

28. 0.087975

29. 0.044739

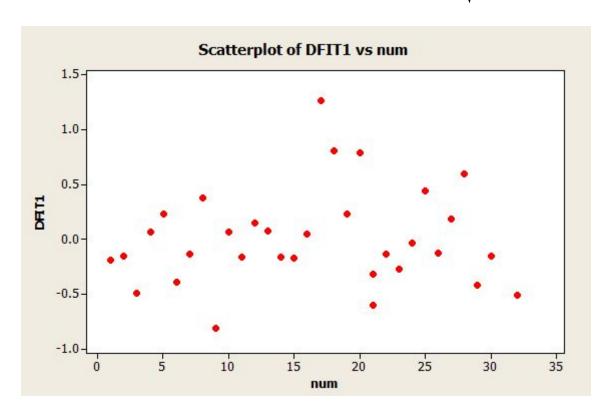
30. 0.006067

31. 0.026060

32. 0.063046

3. DFFiTS

Σε αυτόν τον έλεγχο κοιτάμε ποιά απόλυτη τιμή είναι πάνω από $2*\sqrt{\frac{p}{n}}=0.70710678118$



- 1. -0.18931
- 2. -0.15462
- 3. -0.49490
- 4. 0.06549
- 5. 0.22866
- 6. -0.39030
- 7. -0.13539
- 8. 0.37790
- 9. -0.81328
- 10. 0.06512
- 11. -0.16044
- 12. 0.14719
- 13. 0.07327
- 14. -0.16456
- 15. -0.17203
- 16. 0.05024

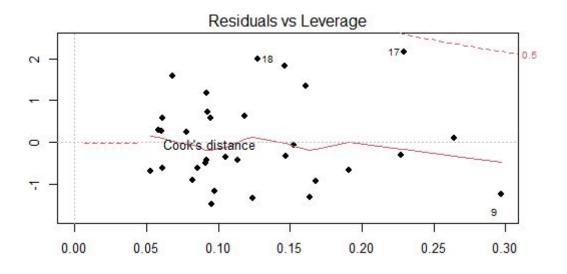
17. 1.26836
18. 0.81172
19. 0.23083
20. 0.78880
21. -0.59821
22. -0.13563
23. -0.27530
24. -0.03118
25. 0.43785
26. -0.12231
27. 0.18529
28. 0.60264
29. -0.42216

30. -0.15349 31. -0.31957

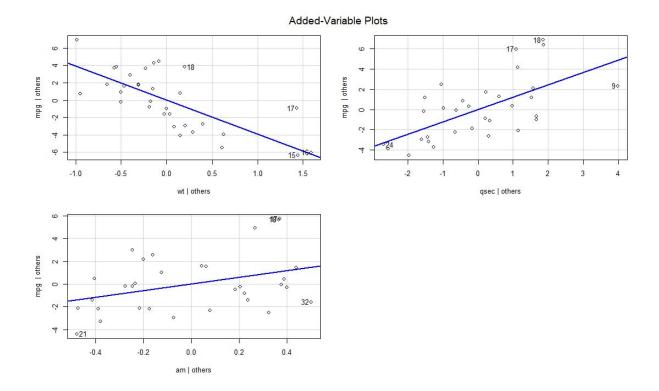
32. -0.50956

Συγκεντρωτικά παρατηρούμε μια μεγάλη βελτίωση στις αντίστοιχες τιμές των παρατηρήσεων, χωρίς όμως να μπορούμε να πούμε με σιγουριά ότι δεν υπάρχουν σημεία επιρροής. Η παρατήρηση 29 που παρουσίασε πρόβλημα στο προηγούμενο μοντέλο δεν είναι πλεον υποψήφια για σημείο επιρροής.

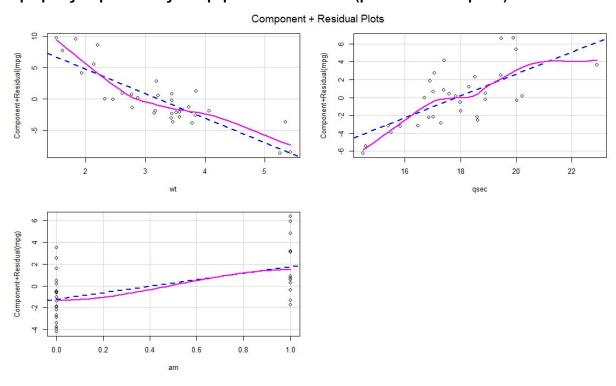
Για πληρότητα παραθέτουμε και το αντίστοιχο διάγραμμα της R με την απόσταση Cook που βοηθάει στην οπτικοποίηση και μας βοηθάει στο να πούμε ότι πιθανότατα δεν υπάρχουν σημεία επιρροής.



Γραφικές παραστάσεις πρόσθετων μεταβλητών



Γραφικές παραστάσεις των μερικών υπολοίπων (partial residual plots)



Από τα παραπάνω διαγράμματα μπορούμε να πούμε ότι μας προβληματίζει αρκετά η μη γραμμικότητα και επομενως η άμεση συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών και της εξαρτημένης μεταβλητής, συνεπώς θα εξετάσουμε περισσότερο αν κάποιο άλλο μοντέλο ανταποκρίνεται καλύτερα.

Με την εντολή best subsets του Minitab, παίρνουμε τα εξής αποτελέσματα:

Response is mpg

						d		d		q			g	C
					С	i		r		3			e	a
			Mallows		У	3	h	a	W	e	v	a	a	r
Vars	R-Sq	R-Sq(adj)	С-р	S	1	p	p	t	t	c	3	m	r	b
1	75.3	74.5	11.6	3.0459					X					
1	72.6	71.7	15.9	3.2059	X									
2	83.0	81.9	1.2	2.5675	X				X					
2	82.7	81.5	1.8	2.5934			X		X					
3	85.0	83.4	0.1	2.4588					X	X		X		
3	84.3	82.6	1.1	2.5115	X		X		X					
4	85.8	83.7	0.8	2.4348			X		X	X		X		
4	85.7	83.6	1.0	2.4438					X	X		X		X
5	86.4	83.8	1.8	2.4293		X	X		X	X		X		
5	86.1	83.4	2.3	2.4554				X	X	X		X		X
6	86.7	83.5	3.4	2.4503		X	X	X	X	X		X		
6	86.6	83.4	3.4	2.4532		X	X		X	X		X	X	
7	86.8	83.0	5.1	2.4877		X	X	X	X	X		X	X	
7	86.8	82.9	5.2	2.4924	X	X	X	X	X	X		X		
8	86.9	82.3	7.0	2.5353		X	X	X	X	X		X	X	X
8	86.8	82.3	7.1	2.5375		X	X	X	X	X	X	X	X	

Τα αποτελέσματα ευνοούν το μοντέλο που έχουμε επιλέξει.

Στη συνεχεια θα ελέγξουμε τα εμφωλευμένα μοντέλα :

Analysis of Variance Table

```
Model 1: mpg ~ wt + qsec + am

Model 2: mpg ~ wt + qsec

Res.Df RSS Df Sum of Sq F Pr(>F)

1 28 169.29

2 29 195.46 -1 -26.178 4.3298 0.04672 *

---

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

Το p-value μας οδηγεί στο ΄να επιλέξουμε το πιο σύνθετο μοντέλο, δηλαδή αυτό που είχαμε επιλέξει.

Analysis of Variance Table

Model 1: mpg ~ cyl + disp + hp + drat + wt + qsec + am + gear + carb

```
Model 2: mpg ~ wt + qsec + am

Res.Df RSS Df Sum of Sq F Pr(>F)

1 22 147.66

2 28 169.29 -6 -21.631 0.5372 0.7742
```

Το p-value μας οδηγεί στο να επιλέξουμε το πιο απλό μοντέλο, δηλαδή αυτό που έχουμε επιλέξει.

Συνεπώς από όλα τα διαθέσιμα μοντέλα καταλήγουμε ότι έχουμε το βέλτιστο και από τα διαγράμματα δεν παρατηρούμε κάποια μη γραμμική σχέση που να απαιτεί κάποιον μετασχηματισμό.

Το Δ.Ε. 95% των συντελεστών του μοντέλου είναι το εξής και βλέπουμε ότι δεν υπάρχει το 0.

```
2.5 % 97.5 % (Intercept) -4.63829946 23.873860 wt -5.37333423 -2.459673 qsec 0.63457320 1.817199 am 0.04573031 5.825944
```

Στη συνέχεια παίρνουμε τα διαστήματα εμπιστοσύνης της πρόβλεψης για τιμές [2.5,18,1]:

Η τελική ερμηνεία θα προέλθει από την παρακάτω εξίσωση παλινδρόμησης

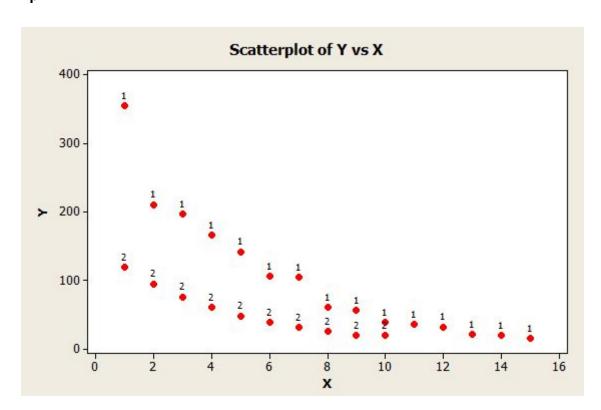
```
The regression equation is mpg = 9.62 - 3.92 wt + 1.23 qsec + 2.94 am
```

Παρατηρούμε την αρνητική κλίση της wt ανεξάρτητης μεταβλητής καθώς και της σημαντικότητας της απο τον συντελεστή, με την παραπάνω εξίσωση μπορούμε να δούμε την αναμενόμενη μεταβολή της mpg για μια μονάδα μεταβολής κάθε μιας ανεξάρτητης μεταβλητης αν οι υπόλοιπες είναι σταθερές.

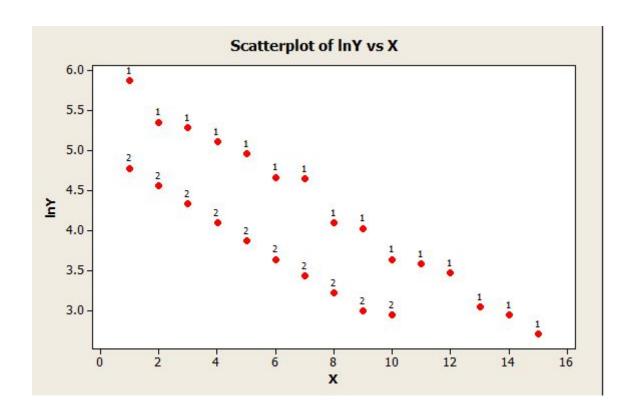
B)

1)

Πριν:



Μετά:



2)

Κατασκευάζουμε ένα γενικό γραμμικό μοντέλο της μορφής:

$$y = b_0 + b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_3 x_3 + \varepsilon$$
,

x₁: ανεξάρτητη μεταβλητή

 x_2 : 1 για την ομάδα 2 και 0 για την ομάδα 1

 $x_3: x_1*x_2$, εκφράζει την αλληλεπίδραση

Και προκύπτουν οι 3 διαφορετικές περιπτώσεις :

- 1. $b_3 \neq 0$: δύο διαφορετικές ευθείες για τις 2 ομάδες
- 2. Αν b_3 = 0 και b_2 \neq 0 , τότε έχουμε 2 παράλληλες ευθείες
- 3. Av $b_3=0$ kai $b_2=0$, tóte éxoume 1 eu θ eía.

Για να αποφασίσουμε σε ποιά κατάσταση βρισκόμαστε δημιουργούμε πρώτα το γενικό μοντέλο και βλέπουμε την p-value του x_3 . Αν p-value<0.001 απορρίπτουμε την μηδενική υπόθεση ότι δηλαδή $b_3=0$. Αν όμως την αποδεχτούμε δημιουργούμε ένα δεύτερο μοντέλο,

 $y=b_0+b_{1}x_{1}+b_{2}x_{2}+\varepsilon$, και παρατηρούμε την p-value του x_2 για να αποφασίσουμε για την μηδενική υπόθεση της b_2 .

Πραγματοποιούμε τους παραπάνω ελέγχους και έχουμε τα εξής:

```
The regression equation is
lnY = 5.97 - 0.218 X - 1.01 label2 + 0.0051 X3

Predictor Coef SE Coef T P
Constant 5.97316 0.05023 118.92 0.000
X -0.218425 0.005524 -39.54 0.000
label2 -1.01407 0.08069 -12.57 0.000
X3 0.00513 0.01158 0.44 0.662
```

Επομένως αφού p-value=0.662 \geq 0.001 δεν απορρίπτουμε την μηδενική υπόθεση , δηλαδή την $b_3=0$.

Στη συνέχεια στο επόμενο μοντέλο μας έχουμε το $y=b_0+b_1x_1+b_2x_2+\varepsilon$ και έχουμε το εξής αποτέλεσμα :

The regression equation is

Επομένως απορρίπτουμε την μηδενική υπόθεση και βρισκόμαστε την **2η περίπτωση**, ότι δηλαδή έχουμε δύο διαφορετικά γκρουπ βακτηρίων (δύο ευθείες) με τον ίδιο ρυθμό μείωσης επιζώντων (παράλληλες ευθείες).